

Retouradres: Postbus 10007, 8000 GA Zwolle

Participatieraad Zwolle

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 10007
8000 GA Zwolle
Telefoon 14038
J.van.der.Bij@zwolle.nl

www.zwolle.nl

Uw kenmerk
Ons kenmerk OWS1410-001
Behandeld door Jacomien van der Bij
Datum 3 oktober 2014
Onderwerp Reactie op het uitgebrachte advies op het Ontwerpbeleidsplan Jeugdhulp
2015 en 2016

Geachte leden van de Participatieraad,

We hebben u, in uw hoedanigheid als adviesorgaan van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwolle, gevraagd een advies uit te brengen over het Ontwerpbeleidsplan Jeugdhulp. We hebben op 1 september 2014 uw advies ontvangen.

Allereerst willen wij u complimenteren met uw heldere en waardevolle advies. Wij waarderen uw inzet om tot dit advies te komen. Uit uw advies maken we op dat u zich goed in de materie heeft verdiept en komt uw betrokkenheid bij de Zwolse kinderen en jongeren nadrukkelijk tot uiting. Een groot deel van uw suggesties hebben wij dan ook overgenomen door ze rechtstreeks in het definitieve Beleidsplan Jeugdhulp op te nemen. Een ander deel van uw suggesties hebben wij op de Transformatieagenda 2015 gezet, zie bijlage 1 van het bijlagenboek Beleidsplan Jeugdhulp 2015 - 2016.

Wij hebben begrepen dat u ter voorbereiding op dit advies heeft samengewerkt met (leden van) de klankbordgroep Jeugdzorg. Via deze weg willen wij ook graag onze waardering overbrengen naar alle leden van de klankbordgroep Jeugdzorg en bedanken voor hun inzet. In de afgelopen periode is hun kennis en kunde heel belangrijk geweest ter voorbereiding op de nieuwe gemeentelijke taken per 1 januari 2015.

Inhoudelijke reactie op uw advies

In onderstaande alinea's geven we eerst uw vraag, opmerking of suggestie weer. Vervolgens volgt daarop onze reactie.

U begint uw schrijven met een aantal algemene noties, te weten:

De participatieraad vindt het belangrijk dat er rond de transitie een vorm van collectief vertrouwen in elkaar, in organisaties en de gemeente komt. Van daaruit kan dan op basis van gelijkwaardigheid worden samengewerkt. Het beleidsplan heeft in de visie van de raad alleen kans van slagen wanneer er vertrouwen is in burgers en organisaties. Dat moet gemeente breed uitgestraald worden. De participatieraad vraagt het college om ruimte te geven voor verandering zonder afrekencultuur.

We hebben kennis genomen van deze noties en erkennen het belang van (wederzijds) vertrouwen, ruimte voor verandering en ruimte voor de burger en de professional. In onze visie op het gehele sociaal domein komt dit tevens tot uitdrukking en ook in de uitgangspunten en nadere uitwerking, zoals opgenomen in het beleidsplan Jeugdhulp.

De participatieraad vindt eigen kracht erg belangrijk. Uitgaan van eigen kracht dient dan ook door alle professionals onderschreven te worden. De participatieraad vraagt zich af hoe het college daarop inzet met scholing en communicatie.

In de generieke werkwijze staat inzet/mobiliseren van eigen kracht als eerste stap. De professionals van het Netwerk Jeugd en gezin zijn de laatste jaren geschoold en begeleid om te beginnen bij (het verkennen) van eigen kracht en in de scholing en begeleiding blijft daarvoor aandacht. Zowel in het vrijwillige kader als in het gedwongen kader (methodiek Verve) is hierop stevig geïnvesteerd.

Veel jeugdpartners hebben de visie positief opvoeden reeds onderschreven, waarbij eigen kracht een belangrijk uitgangspunt is. In de contracten met aanbieders is er aandacht voor scholing van professionals op dit gebied. Voor de SWT's zal dit tevens onderdeel zijn van het scholingsprogramma dat wordt opgesteld.

De participatieraad mist een duidelijke visie op de transformatie. Hoe groot de veranderingen ook zijn, door uw keuze voor een zachte landing voor bestaande cliënten blijft er in 2015 ook veel hetzelfde. Op zich is dat mooi want het geeft voor nu duidelijkheid, maar we vragen ons wel af hoe u het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 coördinator hierbij waarborgt.

Wij herkennen dit niet. We denken dat we een in het beleidsplan een duidelijke visie hebben geformuleerd ten aanzien van de transformatie. In het belang van kinderen, jongeren en hun ouders, kiezen we nadrukkelijk voor een geleidelijke transformatie (zachte landing) met oog voor kwaliteit en continuïteit van zorg.

Met de inrichting van de SWT's denken we het uitgangspunt 1 gezin, 1 plan, 1 coördinator te waarborgen. Met de aanbieders van de gespecialiseerde jeugdzorg maken we over de borging van dit uitgangspunt afspraken in de contracten.

Graag gaan we met de participatieraad in gesprek over de mogelijkheden om de transformatie te versterken in 2015 en 2016.

In het beleidsplan mist de participatieraad een hoofdstuk over communicatie - goede en brede communicatie over de veranderingen ontbreekt

Dit is een terechte constatering. Aan het definitieve beleidsplan is een communicatie paragraaf toegevoegd.

Medio oktober 2014 start er een landelijke campagne over de veranderingen in de jeugdhulpverlening per 1 januari 2015. Dit moment gebruiken wij om bij aan te haken om goed en breed over de veranderingen te communiceren. Inmiddels is er een communicatieplan sociaal domein en SWT's opgesteld.

Maandagavond 29 september 2015 zijn een aantal gemeenteraadsleden en leden van de Participatieraad geïnformeerd over de wijze waarop de communicatie in Zwolle is georganiseerd. Zij konden zich goed vinden in de gekozen communicatielijn, waarbij de organisaties hun eigen cliënten en medewerkers informeren en de gemeente daarin een ondersteunende en faciliterende rol vervult. Onderkent werd dat we voor een moeilijke taak staan met een groot risico dat inwoners, cliënten tussen wal en schip vallen. De manier waarop we dat proberen te voorkomen, wordt goed gewaardeerd.

De participatieraad heeft vragen omtrent het zorgadviesteam, men vraagt zich af of er met het zorgadviesteam niet een extra laag wordt gecreëerd – dit lijkt op een vluchtheuvel en of niet meer moeten worden ingezet op scholing

Er komt geen apart diagnose en adviesteam. In het Ontwerpbeleidsplan is aangegeven dat we zouden onderzoeken of een diagnose en adviesteam noodzakelijk was. Uit alle gesprekken en reacties is gebleken dat er geen apart team noodzakelijk is. Het is belangrijk om te investeren in kennis en kunde van de medewerkers van de SWT's en het realiseren van korte lijnen met het voorveld en achterveld. Dit gaan we doen: enerzijds door het opstellen en uitvoeren een scholingsprogramma en anderzijds door het maken van duidelijke samenwerkingsafspraken met partners over consultatie, diagnose en advies.

De participatieraad ziet een risico vanwege veel onduidelijkheid over exacte invulling en functioneren van de SWT's

De eerste twee sociale wijkteams zijn in de "nieuwe" bezetting op 1 oktober j.l. van start gegaan te weten Zwolle-Noord (wijkcentrum Holtenbroek) en Zwolle-Zuid (wijkcentrum

de Pol). De bemensing van deze teams is overeenkomstig het ontwerp. In de komende periode zullen voor alle vijf stadsdelen sociale wijkteams worden gevormd. De procedures om te komen tot de bemensing van deze wijkteams zijn inmiddels gestart. Het spreekt voor zich dat deze nieuwe teams intern en naar de omgeving zich nog flink hebben te ontwikkelen. De teams bestaan uit gemotiveerde en ervaren professionals die veel van wat op hen afkomt goed zullen kunnen hanteren. Er is en zal aandacht zijn voor kennisdeling, scholing en er wordt gezorgd voor adequate ondersteuning in de vorm van werkafspraken, ict, huisvesting, etc.

Hoe krijgt de implementatie van het Beleidsplan verder vorm?

Aan het definitieve beleidsplan is zowel een Zwolse als regionale transformatieagenda opgesteld, wat een indruk geeft van de verdere implementatie. Graag gaan we samen met de participatieraad in gesprek over met name de Zwolse transformatieagenda.

Voor de juridische implementatie van het beleidsplan wordt een verordening Jeugdhulp opgesteld – deze is op 2 oktober vrijgegeven voor inspraak. De conceptverordening Jeugdhulp geeft aan hoe en onder welke voorwaarden aanspraak kan worden gemaakt op hulpverlening voor kinderen, jongeren en ouders, om welke voorzieningen het gaat, hoe de aanvraagprocedure is en welke rechten en plichten aanvragers hebben.

De participatieraad vraagt aandacht voor de doelgroep kinderen met een beperking

We erkennen dat sommige doelgroepen specifieke aandacht behoeven, waaronder kinderen met een beperking. We willen graag met de participatieraad in gesprek of dit een onderwerp zou kunnen zijn voor de transformatieagenda 2015 en hoe dit nader kan worden vormgegeven.

De participatieraad stelt dat uitvallers een vergeten groep zijn in het beleidsplan.

De focus van het beleidsplan ligt op het vormgeven van de nieuwe gemeentelijke taken. N.a.v deze opmerkingen is paragraaf 1.1. aangepast en aangevuld.

De participatieraad vraagt aandacht voor de overgang van 18-/18+, met name voor jongeren in pleegzorg en het gedwongen kader

De verbinding 18+/18- is opgenomen als één van de onderwerpen op de Transformatieagenda waar wij in 2015 mee aan de slag gaan. Ook pleegzorg is onderdeel van de transformatieagenda. We organiseren om een aparte bijeenkomst over pleegzorg, om verbeterpunten en actiepunten te benoemen en daar vervolgafspraken over te maken.

De participatieraad verneemt graag wat de visie van het college op het begrip “pedagogische gemeenschappen” is en stelt voor dit verder uitwerken en daar burgers bij betrekken

In het definitieve beleidsplan is dit verduidelijkt.

De participatieraad stelt dat ouders de mogelijkheid moeten hebben om zelf ondersteuningsplan op te stellen

We zijn dit met de participatieraad eens. Dit sluit volledig aan bij de doelstellingen en uitgangspunten van het beleid. Om dit explicieter in het beleidsplan naar voren te laten komen is de tekst als volgt aangepast: Het gezin heeft de mogelijkheid om samen met betekenisvolle anderen een eigen plan te maken. Zo nodig wordt ook kennis van buiten het familienetwerk (generalisten en/of specialisten) beschikbaar gesteld aan de familie om tot een zo goed mogelijk plan te kunnen komen.

De participatieraad vraagt zich af hoe het college het onderwijs, commerciële kinderopvang en voor- en voorschoolse voorzieningen wil stimuleren om te werken vanuit de gezamenlijke visie positief opvoeden en samen te werken met de SWT's.

De genoemde partijen onderschrijven al de visie positief opvoeden, en werken al grotendeels vanuit de uitgangspunten. Deze partijen hebben een gezamenlijke opgave en opdracht ten aanzien van kinderen en hebben met elkaar veel kennis en kunde in huis. De tekst in het beleidsplan is ten aanzien van deze partijen substantieel aangepast, waarbij duidelijker wordt dat deze partijen een logische plek zijn voor vragen van ouders en hoe de verbinding ligt met de SWT's.

De participatieraad is van mening dat medezeggenschap als inkoopcriterium opnemen en niet vrijblijvend

De tekst van het definitieve beleidsplan is n.a.v. deze opmerking als volgt aangepast: Dit doen wij door van elke jeugdhulpaanbieder en gecertificeerde instelling met wie wij een contract aan gaan te verwachten dat zij de medezeggenschap gaan organiseren vanuit het perspectief van kinderen, jongeren en ouders. Participatie is maatwerk en de vorm ervan verschilt per situatie. De Jongerenraad heeft aangeboden om jeugdhulpinstellingen te ondersteunen bij het beschrijven van de manier waarop zij medezeggenschap gaan organiseren. Dit aanbod zullen wij samen met de Jongerenraad en jeugdhulpinstellingen concreet vorm gaan geven.

De participatieraad vindt het belangrijk dat er goed gekeken worden naar de match tussen gezin en ondersteuner en dat de mogelijkheid moet zijn te kiezen voor een andere ondersteuner, wanneer er geen klink is zonder dit tot shopgedrag moet leiden
Dit is inderdaad een belangrijke randvoorwaarde voor effectieve ondersteuning. Bij de inrichting van de SWT's zal hier aandacht voor zijn.

De participatieraad stelt dat de uitspraak klachtencommissie "niet vrijblijvend" maar "bindend" dient te zijn.

Dit is in de tekst aangepast: Een uitspraak van een klachtencommissie is voor beide partijen bindend en moet dus door de jeugdhulpinstelling uitgevoerd en door de kinderen, jongeren en ouders gerespecteerd worden.

De participatieraad heeft meerdere vragen over PGB.

Veel van deze vragen hebben een relatie met de verordening Jeugdhulp. We verwijzen dan ook naar deze voor deze vragen en opmerkingen. De participatieraad is gevraagd om een advies uit te brengen over de verordening Jeugdhulp

De tekst in het definitieve beleidsplan is op enkele punten wat betreft dit onderwerp aangepast.

De participatieraad hecht belang aan een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
We onderschrijven dit en zien hier in regionaal verband op toe.

De participatieraad is van mening dat alleen de medewerkers van dat sociale wijkteam dat betrekken is bij het gezinsplan inzake mogen hebben in de gegevens van het digitale systeem, een goed autorisatiesysteem is hierbij van belang. Voor inzage moet de cliënt toestemming geven. De raad adviseert om vooraf na te denken over hoe te handelen als iemand toestemming geeft en om cliënten te betrekken bij het testen van het digitale systeem

Wij hechten grote waarde aan een zorgvuldige omgang van gegevens en privacy. Uw opmerkingen en suggesties betrekken we bij de ontwikkeling van Topicus –het in ontwikkeling zijnde systeem voor de SWT's

De participatieraad vraagt zich af hoe een kind of jongere in beeld komt bij het SWT als de toeleiding via bv de huisarts of het gedwongen kader verloopt en hoe afschaling (van uithuisplaatsing naar terug naar huis) georganiseerd wordt.
Hierover maken we afspraken met de genoemde partijen.

De participatieraad vraagt zich af of in relatie tot het woonplaatsbeginsel jongeren grote afstand moeten reizen.

Het woonplaatsbeginsel staat los van de reisafstand. Op basis van dit beginsel wordt bepaald welke gemeente financieel verantwoordelijk is. Het uitgangspunt is dat ondersteuning en zorg zo nabij mogelijk geboden wordt. Indien er sprake is van zeer gespecialiseerde zorg, wat door een beperkt aantal aanbieders wordt geboden, kan er sprake zijn van een grote reisafstand.

De participatieraad doet de suggestie om cliëntvertegenwoordigers te betrekken bij de inkoopafels

We willen graag invulling geven aan deze suggestie. Tot op heden zijn er geen cliëntvertegenwoordigers bij de inkoopafels betrokken, met name in verband met de ivm de tijdsdruk op het proces. Wij zijn voornemens voor de inkoopafels voor de contractering 2016 wel cliëntvertegenwoordigers bij de inkoopafels uit te nodigen.

De participatieraad vraagt zich af hoe de inkoop van het niet gedwongen kader verloopt. Alle nieuw in te kopen zorg voortvloeiend uit de nieuwe gemeentelijke taken, wordt in regionaal verband ingekocht, met uitzondering van de toegangsfunctie van BJzO. Dit wordt lokaal ingekocht.

Ten behoeve van het regionale contracteringsproces zijn er vier inkoopafels ingericht: Jeugd GGZ – ZWV, AWBZ – LVB en Jeugd GGZ, Jeugdhulp (voorheen provinciaal gefinancierde jeugdzorg) en JeugdzorgPLus. Het contracteringsproces is er opgericht om begin november alle (concept) contracten gereed te hebben. Na vaststelling van de begroting door de gemeenteraad worden de contracten definitief gemaakt.

De participatieraad vraagt zich af aan welke criteria nieuwe aanbieders moeten voldoen De voorwaarden en criteria voor het beschikbaar stellen van de middelen voor innovatie moeten nog worden opgesteld. Wij doen dit graag samen met ervaringsdeskundigen en (een de vertegenwoordiging van) de participatieraad, jongerenraad en klankbordgroep Jeugdzorg, zie ook bijlage 1 van het beleidsplan..

De participatieraad wil graag betrokken worden bij wijze monitoring en keuze instrumenten en hecht belang om hierbij ook het cliëntperspectief te betrekken. Wij maken graag gebruik van dit aanbod. Het onderwerp monitoring is op de transformatieagenda 2015 gezet. We gaan over de nadere uitwerking graag in gesprek met de participatieraad.

Wij wensen u veel succes met uw bijdragen in komende periode ten behoeve van de de transitie in het sociale domein.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

Drs. H.J. Meijer, burgemeester

R. Riemersma, secretaris